

Hälsning från Inga-lill

Det är i början av november 2016, torkan och hettan håller människorna i sitt grepp på samma sätt som kylan och ihållande snöstormar kan göra med oss i Sverige i mars. Vecka efter vecka väntar man på våren och värmen som gör så att det börjar växa. I Malawi är det regn och svalka man längtar efter, men dag efter dag samma hetta. Ibland tornar molnen upp sig vid bergen i horisonten och det börjar blåsa kraftigt, men det är bara några droppar regn som kommer.

När man pratar med folk om "climate change" nickar de. Alla vet. Vattnet i kranarna är slut. Men ändå, trots hetta och torka, öppnar de stolt dörren till sin köksträdgård och där finns gröna blad av olika sorter som ger vitaminer och näring till familjen. Otroligt! Varje gång jag går in i en sådan trädgård fylls jag av glädje, men även av ödmjukhet, för jag inser vilket otroligt arbete det ligger bakom.

Annie, en ensamstående kvinna, visar stolt sin trädgård som grönskar trots torkan.

Alice, min "matmor" häller min urin i kompostgropen. Huset jag bodde i syns i bakgrunden.

Det är tidig morgon, jag vaknar och hör hur tupparna gal sin morgonhälsning och att mamman i min familj är i full gång med att sopa utanför husknuten. När jag går ut från mitt sovrum tar jag med hinken med nattens urin. Mamman lyser upp i ett stort leende, tar högtidligt emot hinken, lyfter på ett hörn av plasten som skyddar familjens kompostgrop och häller ner den dyrbara urinen i komposten. Jag fylls av glädje över att min undervisning under de senaste åren gett resultat. År efter år har jag återkommit och berättat om hur viktigt det är att ta vara på familjens resurser – aska, diskvatten, köksavfall, urin – och nu har det blivit en självklarhet för många.

Efter en enkel frukost av majsgröt cyklar jag tillsammans med Afrogardens team till någon av byarna som vi ska besöka och undervisa i. Eftersom det är så hett sitter vi samlade under ett träd och jag undervisar om hur man kan odla majs på ett nytt sätt. Det är nu, innan regnet kommer, som man måste förbereda marken genom att gräva gropar som man fyller med kompost och täcker med torrt material. Det är därför jag valt att åka ner i november innan regnperioden, för att inspirera familjerna att ta kunskaperna från köksträdgården och använda dem ute på åkrarna.

Det är en härlig känsla att cykla iväg till en by tillsammans med ett glatt gäng av medhjälpare.

Väl framme i byn väntar en skara erfarna, intresserade trädgårdsodlare ivrigt på att få lära sig mer.

Det är en stor glädje för oss alla när AfroGarden-teamet ropar "Varsågod, nu är maten klar". Tack alla givare för era gåvor, utan er vore det inte möjligt att bjuda på mat vid varje undervisningstillfälle!

Maten är framdukad, idag blir det "nzima", (majsmos) med gröna blad och kokta ägg.

Getter som strövar fritt omkring för att på egen hand leta efter mat är köksträdgårdarnas största fiende!

Två veckor går, fyllda av undervisning och samtal kring olika odlingsmetoder och odlingsproblem. I by efter by möts jag av samma bekymrade konstaterande: Köksträdgårdens största fiende är getterna, grisarna och korna som strövar omkring för att leta efter mat. Förr brukade man låta någon vallpojke vakta djuren, men nu har regeringen bestämt att alla barn måste gå i skolan, så nu strövar djuren fritt omkring. När jag lyssnar till detta blir läraren i mig jätteglad – så klart att barnen ska gå i skolan, underbart! Dessutom får jag veta att barnen får majsgröt i skolan. Fantastiskt bra!

Men jordbrukaren i mig blir ledsen, förtvivlad och arg när jag ser en fin trädgård helt förstörd av några getter. Jag blir faktiskt så arg, så att jag tillsammans med Christina går till hövdingarnas överste ledare, en kvinna som heter Kitty, och förklarar problemet. Hon lyssnar och håller med. När vi frågar om hon skulle kunna vara med på ett möte tillsammans med alla hövdingarna svarar hon ja direkt. Wow! Vi bestämmer en dag och tid, och sprider budskapet till de 17 hövdingarna i Mpasa-området. Det blir ett spännande möte, där hövding efter hövding berättar om problemet och föreslår olika åtgärder. Efter en timme med intensiv diskussion har man enats om att ägarna till djuren ska betala en straffavgift, och om situationen upprepas blir avgiften högre nästa gång. Hoppas att det kommer att fungera!

Alla hövdingar i Mpasa-området samlade för att diskutera hur problemet med kringströvande djur ska lösas.

Afrogarden-teamet har också träffats gång på gång för att diskutera köksträdgårdsskolans väg framåt. Undervisningen har pågått i flera år och det dags att verksamheten blir mer och mer självständig. De olika köksträdgårdsklubbar som finns i varje by fungerar bra, man träffas och lär sig av varandra. När jag frågar teamet vad som mer behövs svarar de:

- Folk tycker det har varit roligt att ha fått prova att odla "europeiska grönsaker" som rödbetor och morötter, men nu inser vi alla hur värdefulla våra egna grönsaker är, som sötpotatis och kassava. De är torktåliga och får inte sjukdomar så lätt. Så om det vore möjligt, skulle våra köksträdgårdssodlare bli jättegglada över att få kassava-sticklingar som de kan plantera i början av regnperioden.

Afrogarden-teamet samlade för att planera framåt, hur köksträdgårdsprogrammet ska bli mer och mer självgående.

Kassava-sticklingar som ska delas ut till Afrogardens köksträdgårdssodlare – en starthjälp för de fattigaste som gör det möjligt för dem att använda kunskaperna de lärt sig i sina köksträdgårdar och nu kunna odla kassava på sina åkrar på ett mer vattehållande sätt.

Christina och jag rådgjorde tillsammans och kom överens om att lyssna på deras önskemål, men kombinera det med att köpa och dela ut fröer till kväve-fixerande träd och buskar. Under de avslutande dagarna samlade vi alla 250 köksträdgårdsinnehavare och lärde dem hur de skulle kombinera kassava- och majsplantering med trädplantering. För trädplantering är en av Afrikas viktigaste – men svåraste – utmaningar!

Att dela ut 100 trädfröer från fyra sorters träd till 250 personer kräver en hel del förberedelse. Men barnen ställde gärna upp och hjälpte till! Vi sjöng, jobbade, lekte, jobbade, och rätt som det var låg alla fröerna fint förpackade i hopknutna påsar som varje trädgårdsägare kunde ta med sig hem.

Även om dagen är fylld av stimulerande undervisning, glädje och gemenskap, så brukar jag se fram emot kvällen då jag får komma hem till mitt kära "home sweet home". Att man kan bli så fäst vid ett litet lerhus med grästak! Men det är egentligen inte själva huset, utan att få bo mitt i en by, dela människornas vardag som en familjemedlem, det är en mycket speciell upplevelse. Den trygghet och stilla ro som det lilla barnet känner i sin pappas famn, den sprider sig även till mig.

Att få krypa upp i pappas famn – vilken trygghet mitt i en otrygg värld!

Att ge barnen var sin ballong och se deras uppsluppna lek, det är en njutning!

Varje kväll brukar något av barnen i familjen stå och hålla utkik, och när jag kommer cyklande hör man barnröster ropa till varandra "Muzungu!" vilket betyder "den vita kvinnan är hemma nu". Barnen kommer och sätter sig tyst och stilla intill mitt hus och väntar tills jag packat upp och visar att jag har tid med dem. Då ställer de sig förväntansfullt upp och så har vi en underbar stund tillsammans. Det finns mycket roligt man kan göra tillsammans även om man inte förstår varandras språk!

Men trots den hemtrevliga familjegemenskapen i byarna finns fattigdomen där som en ständig följeslagare. Jag besöker grannfamiljen, en av våra köksträdgårdsfamiljer, mamma, pappa och 5 barn i skolåldern. De hade en fantastisk trädgård - som grannens getter totalförstörde förra månaden. De hade ett fint hus – som rasade under översvämningarna förrförra året. Sedan dess sover föräldrarna i gethuset och barnen i hönshuset. De hade stora träd – som de högg ner förra veckan för att betala äldsta sonens skolavgifter på högstadiet. Suck!!! Nu sitter de tillsammans och äter sitt enda mål mat för dagen – kokt omogen mango.

Att bara ha kokt omogen mango till kvällsmat, men ändå ha en familjegemenskap – är det att vara fattig eller rik?

Medan jag sitter där hos den underbara men urfattiga familjen, tänker jag på vad som är fattigdom och rikedom här i livet. Jag gläder mig över att få vara med och bidra, åtminstone lite, med kunskap och inspiration. Jag vet att denna familj har lyssnat noga på Afrogardens undervisning kring hälsa, hygien och ekonomi och ändrat mycket av sina gamla vanor, de har lärt sig nya metoder att odla, de är nyfikna och ivriga att lära och utvecklas.

Det är just en sådan här familj som DU hjälper genom att stödja Afrogardens arbete. Tillsammans gör vi skillnad för många! Tack för ditt stöd!

God jul och gott nytt år önskar Inga-lill